

Consiliul pentru Standarde Ocupaționale și Atestare
Unitatea de Cercetare și Servicii Tehnice

STANDARD OCUPATIONAL

Ocupația: Tipăritor offset

Domeniul: Învățământ, educație, cultură, mass media

București 1997

Unitatea pilot:

RAI Coresi

Coordonator proiect standard ocupațional:

Irina Olaru

Membrii echipei de redactare a standardului ocupațional:

profesor Mariana Sanda Filipescu, RAI Coresi

ing. Ioan Balint, RAI Coresi

Referenți de specialitate:

ing. Maria Șerb, SC Universul SA

ing. Nicolae Vasilache, SC Universul SA

Standard aprobat COSA la data de 30-09-1997

Cod COSA: M - 16

© copyright 1997, COSA - U.C.S.T.

Toate drepturile asupra acestui document sunt rezervate.

Acesta nu poate fi reprodus parțial sau integral, nu poate fi folosit sau citat în alte lucrări fara acordul COSA.

Tipăritor offset

UNITĂȚILE DE COMPETENȚĂ

Domeniile de competență

Unitățile de competență

Calitate

Asigurarea calității tipăriturilor

Competențe generale la locul de muncă

Aplicarea normelor de protecția muncii și paza contra incendiilor
Comunicarea la locul de muncă
Efectuarea muncii în echipă

Materiale

Manipularea și depozitarea materiilor prime și a materialelor

Planificare

Planificarea activității proprii

Producție

Pregătirea mașinii pentru operația de tipărire
Pregătirea materialelor pentru operația de tipărire
Realizarea tiparului
Stocarea și ambalarea tipăriturilor

Asigurarea calității tipăriturilor

Nu este specificată descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Asigurarea premiselor pentru realizarea lucrărilor în condiții de calitate	1.1. Locul de munca și utilajele sunt pregătite cu corectitudine astfel încât rezultatele muncii să corespundă cerințelor de calitate. 1.2. Lucrările sunt executate cu responsabilitate pentru încadrarea în condițiile de calitate impuse de documentație. 1.3. Calitatea lucrărilor este asigurată prin preocuparea permanentă în îmbunătățirea activității. 1.4. Materiile prime, materialele și semifabricatele sunt verificate cu rigurozitate pentru a corespunde cerințelor de calitate din documentație.
2. Verificarea rezultatelor lucrărilor	2.1. Rezultatele fiecărei etape tehnologice sunt confruntate cu cerințele de calitate pentru depistarea neconcordanțelor. 2.2. Deficiențele de calitate sunt remediate prompt, dacă este posibil. 2.3. Deficiențele de la calitate a căror remediere necesită alte competențe sunt raportate persoanelor abilitate pentru a stabili modul de remediere.

Gama de variabile

Unitatea se aplică la toate ocupațiile din domeniul tipografic

Tipuri de lucrări.

Cerințe / standarde de calitate specifice fiecărui tip de lucrări

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe referitoare la procedurile de calitate specifice locului de muncă.

Cunoștințe referitoare la calitatea materialelor și a materiilor prime; modul lor de verificare.

Cunoștințe privind modul de funcționare și utilizare a aparatelor și a instrumentelor pentru aprecierea calității.

La evaluare se va urmări:

Modul în care verifică calitatea lucrărilor.

Corectitudinea cu care aplică standardele de calitate specifice locului de muncă.

Rapiditate în depistarea deficiențelor.

Capacitatea de decizie în situații neprevăzute.

Aplicarea normelor de protecția muncii și paza contra incendiilor

Nu este specificată descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Aplicarea NPM	<p>1.1. Legislația și normele de protecția muncii sunt însușite în conformitate cu specificul locului de muncă prin participarea la instructaje periodice.</p> <p>1.2. Echipamentul de protecție din dotare este identificat corect și rapid.</p> <p>1.3. Echipamentul de protecție este întreținut și pastrat cu responsabilitate în conformitate cu procedura specifică locului de muncă.</p>
2. Aplicarea PSI	<p>2.1. Activitatea la locul de muncă este efectuată în condiții de securitate în conformitate cu normele PSI.</p> <p>2.2. Procedurile PSI sunt însușite prin participarea la instructaje periodice și prin aplicații practice.</p> <p>2.3 Echipamentele de stingere a incendiilor din dotare sunt identificate corect și rapid.</p> <p>2.4 Echipamentele de stingere a incendiilor din dotare sunt utilizate cu competența și cu rapiditate pentru eliminarea pericolelor ivite._</p> <p>2.5 Starea echipamentelor de protecție și stingere a incendiilor este verificată periodic.</p>
3. Raportarea pericolelor care apar la locul de muncă	<p>3.1 Pericolele sunt identificate rapid și cu discernământ pe toată perioada desfășurării activității.</p> <p>3.2 Pericolele identificate sunt raportate persoanei abilitate conform procedurii specifice locului de muncă.</p> <p>3.3. Starea echipamentului de protecție și de stingere a incendiilor este raportată persoanei abilitate, conform procedurii specifice locului de</p>
4. Aplicarea procedurilor de urgență și de evacuare	<p>4.1 Măsurile de prim ajutor sunt însușite cu corectitudine prin instructaje în scopul acționării cu competență în caz de accident.</p> <p>4.2 Accidentul apărut este semnalat prin contactarea cu promptitudine a personalului din serviciile abilitate._</p> <p>4.3. Măsurile de urgență și de evacuare sunt aplicate cu corectitudine, rapiditate și cu luciditate respectând procedurile specifice locului de muncă.</p>

Gama de variabile

Unitatea se aplică la toate ocupațiile din domeniul tipografic.

echipament de protecție specific locului de muncă.

echipament de stingere a incendiilor: hidranți, extincatoare, lopeți, nisip, târnăcoape, găleți.

sisteme de avertizare: sonore, luminoase.

Ghid pentru evaluare

evaluarea practică se face în cadrul simulărilor periodice.

cunoștințele se referă la:

– npm și psi în vigoare.

la evaluare se va urmări:

corectitudinea și promptitudinea cu care acționează în caz de accident.

capacitate de decizie și de reacție în situații neprevăzute.

aplicarea npm și psi în cadrul activității de rutină.

cunoașterea caracteristicilor toxice, inflamabile și explozibile ale materialelor utilizate.

cunoașterea sistemele de siguranță și de protecție ale utilajelor deservite.

cunoașterea sistemele de avertizare, de amplasare a hidranților și a punctelor psi.

Comunicarea la locul de muncă

Nu este specificată descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ

1. Transmiterea și primirea

CRITERII DE REALIZARE

1.1. Metoda de comunicare este utilizată corespunzător situației date pentru transmiterea și primirea corectă și rapidă a informațiilor.

1.2. Transmiterea și primirea informațiilor este efectuată permanent cu respectarea raporturilor ierarhice și funcționale.

1.3. Limbajul utilizat este specific locului de muncă pentru primirea și transmiterea informațiilor cu corectitudine.

1.4. Modul de adresare utilizat este concis și politicos.

1.5. Întrebările utilizate sunt pertinente și logice pentru obținerea de informații suplimentare și clarificări.

2. Participarea la discuții în grup pentru obținerea rezultatelor corespunzătoare

2.1. Opiniile și punctele de vedere proprii sunt comunicate deschis pentru clarificarea problemelor apărute.

2.2. Opiniile proprii sunt susținute cu argumente clare prin intervenții prompte și logice.

2.3. Participarea la discuții în grup este efectuată prin respectarea opiniilor și a drepturilor celorlalți colegi.

2.4. Problemele sunt discutate și rezolvate când este posibil, printr-un proces agreeat și acceptat de toți membrii grupului.

2.5. Divergențele aparute sunt comunicate deschis șefului direct pentru rezolvarea acestora cu promptitudine.

2.6. Divergențele aparute sunt rezolvate rapid pentru desfășurarea unei activități fluente.

Gama de variabile

Unitatea se aplică la toate ocupațiile din domeniul tipografic.

Surse de informații: documentația lucrării, etaloane, sarcini verbale / scrise de la șefii direcți

Forme de comunicare: scris / verbal

Comunicarea se referă la activitățile procesului de muncă.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se vor urmări:

Utilizarea corectă a terminologiei de specialitate.

Modul de adresare: exprimarea concisă a ideilor.

Cunoașterea schemei organizatorice și a raporturilor ierarhice și funcționale.

Efectuarea muncii în echipă

Nu este specificată descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Identificarea rolurilor specifice muncii în echipă	1.1. Rolurile sunt identificate în conformitate cu informațiile despre lucrare.
2. Efectuarea muncii împreună cu ceilalți membri ai echipei	2.1. Munca împreună cu ceilalți membri ai echipei este efectuată prin utilizarea formelor de comunicare adecvate. 2.2. Sugestiile sunt furnizate cu claritate și cu promptitudine 2.3. Problemele sunt rezolvate printr-un proces agreat și acceptat de toți membrii echipei. 2.4. Munca în echipă este efectuată prin respectarea drepturilor la opinie a tuturor_ 2.5. Acordarea de asistență în cadrul echipei este cerută atunci când este cazul._ 2.6. Asistența în cadrul echipei este acordată cu promptitudine și cu sollicitudine.

Gama de variabile

Unitatea se aplică la toate ocupațiile din domeniul tipografic.

Membrii echipei.

Mărimea echipei

Tipuri de lucrări

Relații ierarhice și funcționale

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe referitoare la documentația lucrării și normele de lucru.

La evaluare se va urmări:

Utilizarea corectă a terminologiei de specialitate.

Modul de adresare: exprimarea concisă a ideilor.

Capacitatea de a se integra și de a munci într-o echipă.

Manipularea și depozitarea materiilor prime și a materialelor

Nu este specificată descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Aprovizionarea cu materiale	1.1. Necesarul de hârtie și de carton este aprovizionat pentru conformitate cu documentația și cu încadrare în normele de consum. 1.2. Cerneala și accesoriile sunt asigurate ținând seama de specificul lucrării cu încadrarea în normele de consum.
2. Manipularea materialelor	2.1. Materialele sunt manipulate cu corectitudine, cu respectarea instrucțiunilor producătorului. 2.2. Hârtia și cartonul sunt manipulate corect pentru pastrarea integrității lor și cu respectarea NPM și PSI. 2.3. Cerneala este manipulată cu atenție pentru a nu deteriora recipientele și pentru a preveni risipirea acesteia prin varsare.
3. Depozitarea materialelor la locul de muncă	3.1. Hârtia și cartonul sunt depozitate cu corectitudine la locul de muncă în locuri special amenajate cu respectarea NPM și PSI. 3.2. Recipientele cu cerneală sunt depozitate cu atenție în spații special amenajate ferite de surse de foc.

Gama de variabile

Sortimente de hârtie și cartoane: hârtie în coli, hârtie în bobine.

Recipiente cu cerneală.

Specificul lucrării.

Cantități.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la

Materialele tipografice.

Normele de consum.

Caracteristicile hârtiei, cartonului și a cernelurilor

La evaluare se va urmări

Abilitatea în manevrarea materialelor.

Cunoștințe referitoare la manipulare și depozitare conform specificului materialelor.

Planificarea activității proprii

Nu este specificată descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Studierea documentației lucrării	1.1. Documentația este verificată pentru stabilirea concordanței cu posibilitățile tehnice. 1.2. Documentația este studiată pentru determinarea necesarului de timp, de materiale și de materii prime.
2. Planificarea activității	2.1. Stabilirea parametrilor temporali este efectuată în vederea executării lucrărilor în norme de timp prestabilite. 2.2. Planificarea este efectuată având în vedere eventualele întreruperi sau defecțiuni pentru încadrarea în termenul de predare al lucrării. 2.3. Planificarea succesiunii fazelor de lucru se face în funcție de tipul lucrării.

Gama de variabile

Tipuri de lucrări:

Documentația lucrării corespunzătoare timpului activ de planificare.

Ghid pentru evaluare

La evaluare se va urmări

Capacitatea de a încadra activitatea în normele de timp și de lucru.

Capacitatea de a planifica lucrarea primită și de a respecta termenele stabilite.

Operativitatea cu care studiază documentația

Pregătirea mașinii pentru operația de tipărire

Nu este specificată descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ

1. Verificarea stării de funcționare a mașinii de tipar

2. Alimentarea dispozitivelor mașinii de tipar

3. Reglarea dispozitivelor mașinii de tipar

CRITERII DE REALIZARE

1.1. Mașina de tipar este verificată vizual în stare de nefuncționare, pentru stabilirea integrității principalelor dispozitive componente.

1.2. Mașina de tipar este pornită cu atenție prin talonare pentru constatarea funcționării corecte a tuturor dispozitivelor.

1.3. Dispozitivele de ungere și de gresare sunt verificate vizual cu conștiinciozitate în conformitate cu instrucțiunile de exploatare a mașinii.

1.4. Disfuncționalitățile mecanice sau electrice ale dispozitivelor sunt aduse la cunoștința cu promptitudine personalului de întreținere.

1.5. Dispozitivele de protecție sunt verificate vizual din punct de vedere

2.1. Forma de tipar este montată în conformitate cu documentația lucrării.

2.2. Cerneala este introdusă corect în dispozitivele de cerneala ale mașinii de tipar pentru realizarea tiparului în conformitate cu documentația lucrării.

2.3. Hârtia de tipar este introdusă cu corectitudine în dispozitivul de

3.1. Mașina de tipar este pusă în funcțiune cu toate dispozitivele reglate în vederea obținerii unui prim tipar.

3.2. Toate dispozitivele mașinii de tipar sunt reglate cu promptitudine și cu atenție până la obținerea unui tipar cu registru corespunzător, fata-verso și cu o suprapunere perfectă a culorilor în conformitate cu

Gama de variabile

Mașina de tipar – înalt

– plan

– adânc

– cu hârtie în coli sau bobină.

Formate de tipărire la mașinile cu hârtie în coli.

Lățimi de bobină și mărimea tăierii la mașinile cu hârtie în bobină.

Documentație: titlul lucrării, genul lucrării, sortiment de hârtie, mașină de tipar, tipar de probă.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la:

poligrafie generală.

funcționarea și deservirea mașinilor de tipar.

caracteristici tehnice ale mașinilor de tipar.

procesul tehnologic de tipărire

utilizarea accesoriilor de tipar.

reglarea dispozitivelor principale.

reglarea presiunii în procesul de tipărire.

executarea așternutului și a potrivelii.

modul de fixare al cernelii de tipar

La evaluare se va urmări

Acuratețea executării operațiilor de tipărire.

Corectitudinea cu care execută fiecare etapă a procesului de tipărire.

Pregătirea materialelor pentru operația de tipărire

Nu este specificată descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Pregătirea hârtiei pentru tipărire	<p>1.1. Hârtia pentru tipărirea în coli este tăiată cu corectitudine la formatul lucrării conform documentației.</p> <p>1.2. Hârtia pentru toata lucrarea este rotunjită cu atenție și cu precizie pentru asigurarea constanței dimensiunilor lucrării.</p> <p>1.3. Hârtia este verificată vizual în vederea eliminării colilor cu defecțiuni.</p> <p>1.4. Acclimatizarea hârtiei este efectuată pentru încadrarea în condițiile de</p>
2. Pregătirea cernelii și a accesoriilor de tipar	<p>2.1. Cernelurile pentru tipar sunt alese în funcție de caracteristicile hârtiei, a formei de tipar și a mașinii de tipar.</p> <p>2.2. Amestecurile de cerneluri sunt obținute în vederea asigurării nuanțelor de culori impuse de lucrare utilizând cataloagele de culori pentru obținerea nuanțelor.</p> <p>2.3. Cernelurile sunt pregătite în conformitate cu instrucțiunile producătorului în vederea realizării unor consumuri minime și cu respectarea NPM și PSI.</p> <p>2.4. Cernelurile sunt amestecate cu simț cromatic pentru obținerea nuanțelor de culori impuse prin documentație.</p>
3. Recepționarea formei de tipar	<p>3.1. Forma de tipar este examinată vizual pentru stabilirea conformității cu documentația lucrării.</p> <p>3.2. Eventualele defecte ale formei de tipar sunt eliminate cu operativitate, după caz.</p> <p>3.3. Formele de tipar cu defecte majore sunt returnate cu promptitudine în scopul remedierilor.</p> <p>3.4. Deficiențele de la calitate constatate sunt raportate cu simț de răspundere șefilor directi.</p>

Gama de variabile

Sortimente de hârtie și cartoane: hârtie în coli, hârtie în bobine.

Caracteristici standardizate ale hârtiei:

cerneluri.

accesorii de tipar.

mașini de tăiat.

mașini de bătut coli.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințe referitoare la:

sortimente de hârtie și cartoane.

formate de hârtie și de cartoane și formatele de tipărire.

construcția și funcționarea mașinilor de tăiat.

aclimatizarea hârtiilor și cartoanelor.

caracteristicile fizico–chimice ale cernelurilor de tipar.

accesoriile de tipar.

interacțiunea hârtie–cerneală–mașină

La evaluare se va urmări.

Abilitatea cu care utilizează cataloagele de culori.

Corectitudinea cu care pregătește cernelurile de tipar.

Corectitudinea cu care aclimatizează hârtia.

Atenția cu care efectuează pregătirea și controlul hârtiei

Realizarea tiparului

Nu este specificată descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Realizarea tiparului etalon (BT)	<p>1.1. Ordinea de tipărire a culorilor este stabilită pentru obținerea conformității cu tiparul de probă.</p> <p>1.2. Tiparul etalon este obținut prin reglarea dispozitivelor mașinii de tipar la viteză de regim.</p> <p>1.3. Tiparul etalon este obținut în conformitate cu tiparul de probă.</p> <p>1.4. Tiparul etalon este examinat vizual și prin măsuratori pentru a corespunde tiparului de probă.</p>
2. Imprimarea tirajului	<p>2.1. Tiparul este verificat vizual permanent pentru menținerea aspectului în conformitate cu BT-ul pe parcursul realizării întregului tiraj al lucrării.</p> <p>2.2. Diferitele abateri față de BT sunt eliminate cu promptitudine prin acționarea permanentă asupra dispozitivelor mașinii.</p> <p>2.3. Tirajul lucrării este realizat prin realimentarea rapidă cu hârtie și cerneala a tuturor dispozitivelor mașinii de tipar.</p> <p>2.4. Formele de tipar sunt conservate corect în timpul unor opriri tehnologice sau accidentale în conformitate cu instrucțiunile tehnologice</p>
3. Eliminarea imprimatelor din mașină	<p>3.1. Imprimatele sunt eliminate din mașina cu rapiditate la terminarea tirajului.</p> <p>3.2. Imprimatele sunt eliminate din mașina ori de câte ori este necesar în conformitate cu instrucțiunile tehnologice de exploatare a mașinii.</p>

Gama de variabile

Tipuri de mașini de tipar: – mașini de tipar înalt

- mașini de tipar plan
- mașini de tipar adânc
- mașini de tipar cu hârtie în coli sau bobină
- mașini de tipar cu o singură culoare sau cu mai multe culori

Formate de tipărire: – a mașinilor cu hârtie în coli

- a mașinilor cu hârtie în bobină

Diferite pulturi de comandă ale mașinilor de tipărit.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la

Sortimentele, caracteristicile și modul de utilizare al materiilor prime și a materialelor folosite.

Întreținerea mașinilor de tipar.

Modul de alimentare al dispozitivelor mașinii.

Principalele defecțiuni care pot să apară în procesul de tipărire și modul de remediere.

Reglarea dispozitivelor mașinii pentru asigurarea constanței tiparului.

Tipărire și de cunoștințe de sinteză a culorilor.

Normele de muncă și de calitate.

Folosirea calculatoarelor de proces la mașinile dotate cu asemenea dispozitive.

Calitatea tiparului și modul de apreciere și de verificare a acesteia

La evaluare se va urmări.

Atenție distributivă, simț cromatic.

Rapiditate în executarea diferitelor intervenții

Corectitudinea și rapiditatea cu care intervine pentru eliminarea abaterilor tiparului față de BT

Promptitudinea și abilitatea cu care reglează dispozitivele mașinii pentru obținerea BT

Stocarea și ambalarea tipăriturilor

Nu este specificată descrierea unității

ELEMENTE DE COMPETENȚĂ	CRITERII DE REALIZARE
1. Stocarea semifabricatelor și a produselor	1.1. Semifabricatele imprimate sunt așezate în topuri pentru a fi transmise pe fluxul tehnologic. 1.2. Semifabricatele și produsele tiparite sunt stocate în spații special amenajate cu respectarea N.P.M. și P.S.I. 1.3. Semifabricatele și produsele tiparite sunt stivuite corespunzător cu indicarea permanentă a cantității.
2. Ambalarea produselor	2.1. Produsele finite sunt ambalate în vederea livrării conform documentației. 2.2. Produsele finite sunt ambalate în colete în conformitate cu cerințele beneficiarului. 2.3. Pe colete este lipită o etichetă de identificare conform

Gama de variabile
utilaje de ambalat.

mod de lucru: manual / mecanic.

materiale pentru ambalat: hârtie, sfoară, adezivi.

etichetă de identificare: titlul lucrării, numărul de exemplare numărul de marcă al ambalatorului.

Ghid pentru evaluare

Cunoștințele se referă la

Stocarea materialelor folosite.

Ambalare.

La evaluare se va urmări.

Corectitudinea cu care stochează imprimantele.

Corectitudinea și rapiditatea cu care ambalează imprimantele

Atenția cu care completează și aplică etichetele